



OTSUS

Vaidlustusaja number	199-26/311047 (ärisaladuseta)
Otsuse kuupäev	19.10.2026
Vaidlustuskomisjoni liige	Maria Alajõe
Vaidlustus	ELEKS Software OÜ vaidlustus Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse riigihankes „EISi iseteeninduse arendus- ja hooldustööd“ (viitenumber 311047) Nortal AS-i pakumuse edukaks tunnistamise otsusele
Menetlusosalised	Vaidlustaja, ELEKS Software OÜ, esindaja vandeadvokaat Kadri Matteus Hankija, Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus, esindaja Siret Suurväli Kolmas isik, Nortal AS, esindajad vandeadvokaat Erki Fels ja vandeadvokaadi abi Gregor Saluveer
Vaidlustuse läbivaatamine	Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

RHS § 197 lg 1 p-i 4 ja § 198 lg-te 3 ja 8 alusel:

- 1. Jätta ELEKS Software OÜ vaidlustus rahuldamata.**
- 2. Mõista ELEKS Software OÜ-lt Nortal AS-i kasuks välja lepinguliste esindajate kulud 2760 eurot (käibemaksuta).**
- 3. Jätta ELEKS Software OÜ vaidlustusmenetluses kantud kulud tema enda kanda.**

EDASIKAEBAMISE KORD

Halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1 alusel on vaidlustuskomisjoni otsuse peale halduskohtule kaebuse esitamise tähtaeg kümme (10) päeva arvates vaidlustuskomisjoni otsuse avalikult teatavaks tegemisest.

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (riigihangete seaduse § 200 lg 4).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 11.06.2026 avaldas Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus (edaspidi ka Hankija) riigihangete registris (edaspidi RHR) avatud hankemenetlusega riigihanke „EISi iseteeninduse arendus- ja hooldustööd“ (viitenumber 311047) (edaspidi Riigihange) hanketeate ja tegi kättesaadavaks muud riigihanke alusdokumendid (edaspidi RHAD).

Pakkumuste esitamise tähtpäevaks, 15.07.2026, esitasid pakkumused teiste hulgas ELEKS Software OÜ ja Nortal AS. Hankija tunnistas 08.09.2026 otsusega edukaks Nortal AS-i pakkumuse.

2. 18.09.2026 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) ELEKS Software OÜ (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus Hankija otsustele tunnistada edukaks Nortal AS-i (edaspidi ka Kolmas isik) pakkumus.

Vaidlustaja taotleb Hankija 08.09.2026 otsuse p 4, millega tunnistati edukaks Kolmanda isiku pakkumus, kehtetuks tunnistamist.

3. Vaidlustuskomisjon teatas 25.09.2026 kirjaga nr 12.2-10/199 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 30.09.2026 ja neile vastamiseks 05.10.2026.

Vaidlustuskomisjoni määratud esimeseks tähtpäevaks esitas täiendava seisukoha Vaidlustaja ja menetluskulude nimekirja Vaidlustaja ja Kolmas isik. Teiseks tähtpäevaks esitasid täiendava seisukoha Hankija ja Kolmas isik ning menetluskulude nimekirja Kolmas isik.

4. Käesolevas vaidlustusasjas on käsitletud andmeid, mida Vaidlustaja peab oma ärisaladuseks. RHS ei näe ette, et kogu vaidlustusmenetluse saaks kinniseks kuulutada; vaidlustuskomisjoni otsus tuleb üles laadida RHR-i. Vaidlustaja ärisaladuse kaitseks on vaidlustuskomisjon koostanud käesolevast otsusest kaks versiooni:

- 1) otsuse täielik versioon, millest Vaidlustaja ärisaladusi sisaldavaid osi ei ole eemaldatud, tehakse teatavaks Vaidlustajale ja Hankijale;
- 2) otsuse versioon, millest Vaidlustaja ärisaladust puudutavad osad on eemaldatud ja asendatud märkega (ärisaladus), tehakse teatavaks Kolmandale isikule ning laaditakse üles RHR-i.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

5. Vaidlustaja, **ELEKS Software OÜ**, põhjendab vaidlustust järgmiselt

5.1. Vaidlustaja vaidlustab oma pakkumusele proovitöö alakriteeriumi „Andmemudel (ERD) ja selle kirjeldus“ (edaspidi ERD alakriteerium) eest antud 5 hindepunkti. Vaidlustaja pakkumus sai proovitöö eest 45 hindamispunkti ehk 72 väärtuspunkti ning hinna eest 20 väärtuspunkti, kokku 92 punkti. Kolmanda isiku pakkumus sai proovitöö eest 50 hindamispunkti ehk 80 väärtuspunkti ning hinna eest 20 väärtuspunkti, kokku 100 punkti. Mõlema pakkuja töötunni hind oli 60 eurot käibemaksuta.

Kui Vaidlustaja pakkumus saaks ERD alakriteeriumis 5 punkti asemel 10 punkti, oleks Vaidlustaja tulemus Kolmanda isiku tulemusega võrdne ehk samuti 100 punkti ning RHAD-i kohaselt tuleks edukas pakkumus välja selgitada liisuheitmise teel. Vaidlustaja ei väida seega, et tema pakkumus tuleks automaatselt edukaks tunnistada, vaid et ebaõige hindamine jättis ta ilma reaalsest võimalusest hankelepings sõlmida.

5.2. Kvalitatiivse proovitöö hindamisel tuleb kontrollida, kas Hankija lähtus RHAD-is avaldatud hindamiskriteeriumidest ning asjakohastest, täielikest ja tõendatud asjaoludest.

Vaidlustaja etteheited ei puuduta Hankija tehnilise eelistuse asendamist Vaidlustaja omaga, vaid hindamise õiguslikke lähtekohti ja faktilisi eeldusi.

RHAD lisa 4 kohaselt anti ERD alakriteeriumis 10 punkti täieliku, 5 punkti olulises osas ja 1 punkt vähesel määral etteantud kriteeriumidele vastavuse korral. Hindamisel tuli muu hulgas arvestada, kas andmemudel toetab terviklikult keske kliendiprofiili vajadusi, on arusaadavalt dokumenteeritud ja laiendatav, kasutab optimaalseid andmetüüpe ja seoseid ning toetab andmete taaskasutust.

5.3 Hankija andis Vaidlustaja pakkumusele 5 punkti, leides, et andmemudel on küll loogiliselt struktureeritud ja toetab andmete taaskasutust. Hankija hinnangul on proovitööl kaks puudust: (ärisaladus). Vaidlustaja leiab, et kumbki nimetatud asjaolu ei ole puudus.

5.4. Esimese puuduse osas selgitab Vaidlustaja, et (ärisaladus). Seetõttu ei ole Hankija etteheide faktiliselt põhjendatud.

5.5. Teise puuduse osas leiab Vaidlustaja, et (ärisaladus). RHAD lisa 3 nõudis küll keske kliendiprofiili andmemudelit ja andmebaasi struktuuri koos võtmete, seoste ja tervikluse piirangutega. Need nõuded annavad aluse kontrollida mudeli loogikat ja valitud andmete terviklikkust. (ärisaladus) .

Vaidlustaja eristab seejuures raamlepingu täitmiseks kehtestatud ristfunktsionaalseid nõudeid proovitöö nõuetest. (ärisaladus). Nende kohustuslikkus lepingu täitmisel ei tähenda, et need tuli realiseerida proovitöös.

5.6. (ärisaladus). Vaidlustaja leiab seetõttu, et proovitöös nõutud andmete terviklikkus on tagatud ning ristfunktsionaalse kustutamise- ja taastamislahenduse realiseerimine ei kuulunud proovitöö ülesandesse. Vaidlustaja hinnangul on Hankija seega hinnanud tema pakkumust avaldatud tingimustest erinevatel alustel. Kahe nimetatud puuduse kõrvalejätmisel vastaks proovitöö ERD alakriteeriumile täielikult ning sellele tuleks anda 5 punkti asemel 10 punkti.

Vaidlustaja esitas 30.09.2026 täiendava seisukoha.

5.7. Vaidlustaja jääb vaidlustuse juurde ning leiab, et Hankija vastus ei kõrvalda kahtlust, et madalam hinne põhineb pakkumuse ekslikul mõistmisel ja hindamiskriteeriumi ettenägematul sisustamisel.

5.8. Tabelite seost puudutavas osas ei selgu Hankija esialgsest põhjendusest, kas etteheide puudutas olemasoleva seose ebaselget dokumenteerimist või vajaliku ärilise seose puudumist ega seda, milline keske kliendiprofiili vajadus jäi rahuldamata. Hankija vastuses vaidlustusele liigub põhjendus juba teisele probleemile. (ärisaladus). See ei ole esialgse põhjenduse pelk täpsustus, vaid uus käsitus mudeli normaliseerimisest ja täiendavatest kasutusvajadustest.

Ka juhul, kui pidada Hankija hilisemaid põhjendusi lubatavaks täpsustuseks, ei ole näidatud, (ärisaladus). Alternatiivse arhitektuurilahenduse kirjeldamine ei tõenda Vaidlustaja lahenduse puudulikkust.

5.9. Kustutatud kliendiprofiili taastatavuse osas ei väida Vaidlustaja, nagu võiks kvalitatiivsel hindamisel arvestada üksnes sõnaselgelt tehniliste nõuetena nimetatud omadusi, kuid arvestatavad asjaolud peavad olema tuletatavad avaldatud hindamiskriteeriumist.

Hankija on möönnud, et ristfunktsionaalsed nõuded ei laienenud automaatselt proovitööle ning hinnet ei vähendatud CFR071 iseseisva rikkumise eest. Lähteülesandest ega hindamiskriteeriumidest ei tulene üheselt nõuet, et kustutatud kliendiprofiil peab olema taastatav või selle ajaloolised seisundid säilima.

5.10. Hankija aktsepteerib, et (ärisaladus). Vaidlus puudutab kitsamalt kustutatud kliendiprofiili enda seisundite säilitamist. Kui sellise proovitöös kirjeldamata võimekuse puudumine välistab maksimumhinde, peab selle tingimuse tuletatavus avaldatud hindamiskriteeriumist olema

3 (9)

põhjendatud.

6. Hankija, **Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus**, vaidleb vaidlustusele vastu

6.1. Vaidlustaja pakkumust hinnati RHAD-is sätestatud hindamiskriteeriumide ja hindamise korra kohaselt. ERD alakriteeriumi alusel hinnati andmemudeli vastavust keskse kliendiprofiili vajadustele, selle dokumenteeritust, võimekust ja laiendatavust, seoste optimaalsust ning andmete taaskasutust. Hindamisprotokollis põhjendati, miks Vaidlustaja lahendus vastas alakriteeriumile olulises osas, kuid mitte täielikult.

6.2. Tabelite seoste hindamisel tuleb lisaks andmete formaalsele sõltuvusele arvestada nende terviklikkust, taaskasutatavust ja kasutamist erinevates äriprotsessides. (ärisaladus) ei tähenda, et seda lahendust tuli käsitada maksimumtasemele vastavana.

6.3. (ärisaladus). Hankija hinnangul suurendab andmete eraldiseisev haldamine dubleerimise ja ebakõlade riski ega toeta täiel määral once-only põhimõtet.

6.4. Andmete kustutamise osas ei nõustu Hankija väitega, et ta kehtestas uue hindamisnõude. Kvalitatiivsel hindamisel tuli arvestada andmemudeli terviklikkuse, võimekuse ja laiendatavusega koos lähteülesandes kirjeldatud tervikliku kliendiloo ja nn „mälu“ vajadusega. (ärisaladus). Hankija hinnangul oli selle lahendusomaduse mõju ERD alakriteeriumi alusel hinnatav.

6.5. Etteheide puudutab (ärisaladus), mitte eraldiseisva taastamisnõude rikkumist. CFR071 ja muud lepingu täitmiseks kehtestatud ristikutsionaalsed nõuded ei muutunud automaatselt proovitöö kohustuslikeks nõueteks ning neid ei kasutatud iseseisva alusena hindepunktide vähendamiseks.

6.6. (ärisaladus). See ei kõrvalda siiski eespool kirjeldatud puudust, kuna (ärisaladus).

Hankija leiab kokkuvõttes, et mõlemad puudused olid seotud avaldatud ERD alakriteeriumiga ning nende arvestamine jäi hindamiskriteeriumi piiridesse. Seetõttu puudub alus anda Vaidlustaja pakkumusele selles alakriteeriumis 10 punkti.

05.10.2026 esitas Hankija täiendavad seisukohad.

6.7. Hankija jääb oma varasemate seisukohtade juurde ning leiab, et Vaidlustaja käsitleb proovitöö eesmärki liiga kitsalt. Hinnata tuli mitte üksnes lahenduse tehnilist võimalikkust või põhjendatust, vaid selle kvaliteeti RHAD-is sätestatud kriteeriumide alusel. Tehniliselt põhjendatud lahendus ei vasta seetõttu automaatselt hindamiskriteeriumi maksimumtasemele.

6.8. Hankija ei nõustu väitega, et tabelite seost puudutavat põhjendust muudeti vaidlustusmenetluses. Hindamisotsusest nähtus, et (ärisaladus), ning Vaidlustaja kinnitas, et (ärisaladus). Hankija selgitas vaidlustusmenetluses üksnes selle puuduse mõju andmete taaskasutusele, terviklikkusele ja seoste optimaalsusele. Kirjeldatud alternatiivne lahendus oli näide, mitte Vaidlustajale tagantjärele kehtestatud nõue.

6.9. Samuti ei ole Hankija käsitanud kustutatud kliendiprofiili taastatavust eraldiseisva maksimumhinde tingimusena. Hankija hindas (ärisaladus) vastavalt lähteülesandes ja ERD alakriteeriumis nimetatud kvaliteeditunnustele. (ärisaladus).

7. Kolmas isik, **Nortal AS**, vaidleb vaidlustusele vastu

7.1. Kolmandale isikule edastatud vaidlustuse ärisaladuseta versioonist olid eemaldatud Hankija tuvastatud puuduste ja Vaidlustaja vastuväidete sisulised osad. Kolmas isik leiab, et ärisaladuse kaitse tuleb ühildada menetlusosalise kaitseõigusega ning vähemalt vaidlusaluste

etteheidete ja vastuväidete põhisisu tuleb avaldada üldistatud kujul.

7.2. Kuna vaidlusaluste puuduste sisu ei olnud Kolmandale isikule esialgu teada, esitas ta üldised seisukohad hindamismetoodika kohta. ERD alakriteerium nägi ette kvalitatiivse hindamise, mille raames oli Hankijal õigus hinnata andmemudeli vastavuse taset RHAD-is nimetatud tunnustele. Proovitöö laialt sõnastatud eesmärgi arvestades võis Hankija seejuures hinnata ka tehnilise lahenduse omadusi ja puudusi, mida RHAD-is ei olnud eraldi nimetatud, kui need olid avaldatud kvaliteeditunnustega seotud.

05.10.2026 esitas Kolmas isik täiendava seisukoha.

7.3. Vaidlustaja andmemudelist ei nähtu piisavalt selgelt, kuidas ettevõtte profiili ja laenu taotluse sihturuandmeid seostatult kasutada, mis piirab andmete taaskasutamist ning suurendab dubleerimise ja ebakõlade riski. Hankija hilisemad selgitused avasid Kolmanda isiku arvates üksnes hindamisotsuses nimetatud puuduse mõju ega lisanud uut hindamisalust.

7.4. Kliendiprofiili eemaldamisel ei võimalda mudel varasemat profiili taastada ega säilitada selle ajaloolist kujunemist. Seda omadust võimaldab kvalitatiivselt hinnata lähteülesandes nimetatud tervikliku „mälu“ ja kliendiloo vajadus ning andmete terviklikkuse, kvaliteedi ja lahenduse jätkusuutlikkuse nõuded. Varem esitatud taotluste andmete säilimine ei kõrvalda seda piirangut. Täiendavalt viitab Kolmas isik ristfunktsionaalsetele nõuetele CFR071 ja CFR062.

7.5. Kokkuvõttes on mõlemal Hankija tuvastatud puudusel sisuline seos ERD alakriteeriumiga ning Hankijal oli alus hinnata Vaidlustaja lahendust 5 punktiga.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

8. Riigihankes oli pakkumuste hindamisel võimalik saada kokku 100 väärtuspunkti. Hindamiskriteeriumi „Proovitöö“ osakaal oli 80 ja töötunni hinna osakaal 20 väärtuspunkti. Proovitööd hinnati kuue alakriteeriumi alusel. Käesolev vaidlus puudutab Vaidlustaja pakkumuse hindamist üksnes alakriteeriumi „Andmemudel (ERD) ja selle kirjeldus“ (ERD alakriteeriumi) alusel.

ERD alakriteeriumis oli võimalik saada 10, 5 või 1 hindepunkti. 10 punkti anti juhul, kui pakkumus vastas etteantud kriteeriumile täielikult, 5 punkti juhul, kui pakkumus vastas kriteeriumile olulises osas, ning 1 punkt juhul, kui pakkumus vastas kriteeriumile vähesel määral. ERD alakriteeriumi sisukirjelduse kohaselt hinnati, kas *andmemudel toetab terviklikult ja korrektselt keskse kliendiprofiili vajadusi ja on arusaadavalt dokumenteeritud, kas selle võimekus ja laiendatavus on selgelt nähtavad, kas andmetüübid ja seosed on optimaalsed ning kas andmemudel toetab andmete taaskasutust.*

Hindamismetoodika p 7 nägi ette: *Kvaliteediga seotud hindamiskriteeriumi puhul toimub punktide andmine kollegiaalselt hankija moodustatud komisjoni poolt ning iga alakriteeriumi puhul leitakse komisjoni liikmete ühine punktide arv. Alakriteeriumile antakse maksimaalne arv punkte, kui hinnatav tunnus on võrdne või suurem punkti sisukirjeldusest. Juhul, kui alakriteerium on punkti sisukirjelduse põhjal nõutud ulatuses täitmata, hinnatakse kvaliteediga seotud hindamiskriteeriumit ühe taseme võrra madalama punktide arvuga.*

Vaidlustaja pakkumus sai proovitöö eest kokku 45 hindamispunkti, mis andis 72 väärtuspunkti, ning töötunni hinna eest 20 väärtuspunkti, kokku 92 väärtuspunkti. Kolmanda isiku pakkumus sai proovitöö eest 50 hindamispunkti, mis andis 80 väärtuspunkti, ning töötunni hinna eest 20 väärtuspunkti, kokku 100 väärtuspunkti.

9. Hankija andis Vaidlustaja pakkumusele ERD alakriteeriumi eest 5 punkti, leides, et andmemudel on loogiliselt struktureeritud ning toetab andmete taaskasutust, (ärisaladus). Hankija leidis nimetatud puuduste tõttu, et andmemudel vastas alakriteeriumile olulises osas,

kuid mitte täielikult.

Kui Vaidlustaja pakkumusele antaks ERD alakriteeriumis 5 punkti asemel 10 punkti, suureneks tema proovitöö hindamispunktide summa 45-lt 50-le ning proovitöö annaks 80 väärtuspunkti. Koos töötunni hinna eest saadud 20 väärtuspunktiga oleks Vaidlustaja pakkumuse kogutulemus 100 väärtuspunkti ehk võrdne Kolmanda isiku pakkumuse tulemusega. Sellisel juhul tuleks RHAD lisa 4 kohaselt edukas pakkumus välja selgitada liisuheitmise teel. Seega võib vaidlustatud hindamine mõjutada Vaidlustaja võimalust hankelepingsõlmida.

Vaidluse lahendamiseks tuleb kontrollida, kas Hankijal oli õigus leida, et vähemalt ühe hindamisotsuses nimetatud puuduse tõttu ei vastanud Vaidlustaja andmemudel ERD alakriteeriumile täielikult.

10. RHS § 117 lg 1 kohaselt hindab hankija vastavaks tunnistatud pakkumusi riigihanke alusdokumentides avaldatud hindamiskriteeriumide ja nende suhtelise osakaalu kohaselt ning tunnistab põhjendatud kirjaliku otsusega edukaks majanduslikult soodsaima pakkumuse.

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et proovitöö andmemudeli hindamine vaidlusaluse alakriteeriumi alusel on olemuselt kvalitatiivne hindamine, mille puhul on Hankijal ulatuslik hinnanguruum. Riigikohus on 11.12.2020 otsuse nr 3-20-1198/58 p-s 17 leidnud, et hankija otsuse hinnangulisele iseloomule vaatamata tuleb vaidlustuskomisjonil ja kohtul hinnata, kas hindamisel arvestati asjakohaseid, täielikke ja tõendatud fakte ning õiguse üldpõhimõtteid, samuti seda, kas hindamine toimus RHAD-is teatavaks tehtud hindamiskriteeriumide kohaselt. Vaidlustuskomisjon ja kohtud ei pea selliste hinnangute kontrollimisel asendama hankija hinnanguid enda omadega ega kõrvaldama kõiki mõeldavaid kahtlusi, kuid kõrvaldada tuleb vähemalt olulised kahtlused.

Riigikohus on sama otsuse p-s 20 selgitanud, et hindamiskomisjonile peab jääma vabadus oma tööd korraldada, muutmata hindamiskriteeriume ega nende osakaale. Hindamismetoodika ei pea olema ammendav ning seda võib pärast pakkumuste avamist konkreetsetele pakkumustele kohandada, kuna kvalitatiivse hindamise kriteeriumides ei ole võimalik ette näha kõiki detaile, mis võivad hindamisel oluliseks osutuda. Seega ei tähenda asjaolu, et Vaidlustaja lahenduse konkreetset omadust või puudust ei ole RHAD-is sõnaselgelt nimetatud iseenesest, et Hankija ei võiks seda kvalitatiivsel hindamisel arvesse võtta. Määrav on, kas arvesse võetud asjaolu on sisuliselt seotud RHAD-is avaldatud hindamistunnusega ega kujuta endast pärast pakkumuste esitamist uue hindamiskriteeriumi või maksimumhinde saamise tingimuse kehtestamist.

11. Hindamisotsuse põhjendatuse kontrollimisel tuleb lähtuda ka Riigikohtu lahendi nr 3-20-1198/58 p-st 21, mille kohaselt peab edukaks tunnistamise otsusest või selles viidatud dokumendist nähtuma, millistele alustele Hankija otsustus tugineb, kuid Hankija võib otsuse põhjendusi vaidluse käigus täpsustada.

Põhjenduste täpsustamine ei võimalda Hankijal siiski vaidlustusmenetluses asendada hindamisotsuses nimetatud puudust teise puudusega ega luua hindamisele uut faktilist või sisulist alust. Seetõttu tuleb käesolevas asjas hinnata, kas Hankija vaidlustusmenetluses esitatud selgitused avavad hindamisotsuses nimetatud puuduste sisu ja mõju või muudavad hindamise algset alust. Hindamise põhjendus peab ühtlasi võimaldama kontrollida, miks ei vasta pakkumus maksimumtasemele.

12. Käesolevas asjas tuleb ERD alakriteeriumi sisustamisel arvestada ka proovitöö lähteülesandes määratletud proovitöö eesmärgi ja andmemudelile esitatud nõudeid.

Proovitöö lähteülesande p 2.1 kohaselt oli proovitöö eesmärk: *hinnata pakkuja võimekust analüüsida, disainida, modelleerida ja kirjeldada lahendust, mis võimaldab iseteeninduskeskkonnas luua ärirakenduste üleselt toimiva keskse kliendiprofiili. Keskse kliendiprofiili all mõisteti lahendust, mis koondab ettevõtte profiiliga seotud andmete haldamise ühtsesse loogilisse tervikusse. Lahendus pidi võimaldama andmete taaskasutamist erinevates äriprotsessides ja vähendada olukordi, kus kasutaja peab samu andmeid korduvalt*

sisestama. Proovitöö eesmärkide hulgas nimetati muu hulgas andmete dubleerimise ja sama info korduva küsimise vähendamist, once-only põhimõtte rakendamist, ettevõtte ja sellega seotud isikute andmete läbivat kasutamist mitmes äriprotsessis ning andmete terviklikkuse, kvaliteedi ja ajakohastamise vajadustega arvestamist.

Proovitöö lähteülesande andmemudeli osa kohaselt pidi pakkuja *esitama andmemudeli ERD kujul ning kirjeldama mudelis kasutatud olemeid, seoseid, võõrvõtmeid ja indekseid*. Andmemudel pidi toetama *vähemalt kliendiprofiili, ettevõtte põhiandmete ja seotud isikute andmeid ning välisest allikast pärit andmete eristamist kasutaja sisestatud andmetest*. Andmebaasilahenduses tuli andmemudel realselt rakendada ning näidata, kuidas rakendus kasutab andmebaasi kliendiprofiili andmete salvestamiseks, muutmiseks ja pärimiseks.

13. Hankija tõi Vaidlustaja pakkumuse hindamisel ühe puudusena välja, et (ärisaladus).

Poolte vahel ei ole vaidlust hindamise aluseks oleva põhilise faktilise asjaolu üle. Vaidluse sisu on selles, kas ja millise tähenduse võis Hankija sellele asjaolule ERD alakriteeriumi alusel kvalitatiivse hinnangu andmisel omistada.

Vaidlustaja selgituse kohaselt (ärisaladus).

14. Vaidlustuskomisjon ei pea otsustama, kas Vaidlustaja valitud lahendus on tehniliselt õige või vale. Kontrollida tuleb, kas Hankija hinnang jäi avaldatud hindamistunnuste piiresse ja on kontrollitavalt põhjendatud.

ERD alakriteeriumis hinnati muu hulgas andmemudelis kasutatud seoste optimaalsust ja andmete taaskasutamist. Vaidlustuskomisjon leiab, et kuna ERD alakriteeriumis oli sõnaselgelt ette nähtud seoste optimaalsuse ja andmete taaskasutamise hindamine, oli Hankijal õigus hinnata Vaidlustaja valitud seoste ülesehituse mõju nendele omadustele.

15. Vaidlustaja leiab, et Hankija hindamisotsuse põhjendus ei võimaldanud aru saada etteheidetud puuduse sisust ning Hankija muutis vaidlustusmenetluses algset põhjendust.

Vaidlustaja leiab, et Hankija põhjendustest ei selgu, kas peeti silmas olemasoleva seose ebapiisavat dokumenteerimist või seda, et teatud seos oleks pidanud andmemudelis olema. Vaidlustaja peab hindamisotsusest erinevaks põhjenduseks ka hilisemaid viiteid (ärisaladus).

Vaidlustuskomisjon nõustub Vaidlustajaga, et hindamisotsuse algne põhjendus on napp ning sellest ei nähtu üksikasjalikult, miks pidas Hankija seda andmemudeli kvaliteeti vähendavaks ega seda, millist ERD alakriteeriumi omadust see mõjutas. Põhjenduse nappus ei too siiski automaatselt kaasa otsuse õigusvastasust, kui vaidlustusmenetluses esitatud selgitused avavad hindamisotsuses juba väljendatud hinnangu sisu ega asenda seda uue faktilise puuduse või hindamisalusega.

16. Hankija on vaidlustusmenetluses selgitanud, et (ärisaladus). Hankija hinnangul ei nähtu valitud lahendusest, kuidas saab olemasolevaid sihtturuandmeid keskse kliendiprofiili vaates terviklikult käsitleda ja sama sihtturu puudutavat teavet eri äriprotsessides seostatult kasutada.

Hankija on leidnud ka, et valitud lahendus vähendab andmemudeli kvaliteeti, võib kaasa tuua andmete dubleerimise ja ebakõlade tekkimise riski ega toeta once-only põhimõtte rakendamist.

Andmete taaskasutamine ja seoste optimaalsus on nimetatud ERD alakriteeriumis ning proovitöö eesmärkide hulka kuulusid andmete käsitlemine ühtse loogilise tervikuna, nende taaskasutamine eri äriprotsessides ning dubleerimise ja sama teabe korduva küsimise vähendamine. Vaidlustuskomisjon leiab seetõttu, et Hankija hilisemad selgitused andmete taaskasutamise ja dubleerimise riski kohta avavad hindamisotsuses nimetatud seose puudumise kvalitatiivset tähendust ega kujuta endast uut hindamisalust.

17. Teistsugust järeldust ei saa teha ka sellest, et Hankija tõi välja näite võimalikust teistsugusest tehnilisest lahendusest. Hankija on selgitanud, et tema etteheide ei seisne selles, et Vaidlustaja oleks pidanud valima ühe kindla tehnilise lahenduse. Kui Hankija oleks käsitanud ühte tehnilist

lahendust 10 punkti saamise tingimusena, mida RHAD-is ette ei nähtud, oleks tegemist pärast pakkumuste esitamist lisatud hindamistingimusega. Menetlusmaterjalidest sellist järeldust teha ei saa. Vaidlustuskomisjon leiab, et Hankija kirjeldatud alternatiivne modelleerimisviis oli üksnes näide.

18. Vaidlustuskomisjon leiab eeltoodu põhjal, et Hankija võis (ärisaladus) Vaidlustaja andmemudeli kvalitatiivsel hindamisel arvesse võtta. See asjaolu oli seotud ERD alakriteeriumi tunnustega, mille kohaselt hinnati muu hulgas andmemudelis kasutatud seoste optimaalsust ja andmete taaskasutamist. Hankija on andmemudeli omaduse mõju seostanud andmete eri äriprotsessides taaskasutamise ning seoste optimaalsusega. Hankijal oli selle asjaolu tõttu alus leida, et Vaidlustaja andmemudel ei vasta ERD alakriteeriumile täielikult. Asjaolu, et (ärisaladus), ei tähenda, et Hankija pidi lugema selle ERD alakriteeriumi maksimumtasemele täielikult vastavaks. Seetõttu puudub alus järeldada, et Hankija oli kohustatud andma Vaidlustaja pakkumusele nimetatud alakriteeriumis 10 punkti.

19. Hankija põhjendas Vaidlustaja pakkumusele 5 punkti andmist lisaks asjaoluga, et (ärisaladus).

Vaidlustuskomisjon leiab, et selle hindamispõhjenduse õiguspärasuse kohta ei ole vaidluse lahendamiseks vaja seisukohta võtta.

RHAD-i hindamismetoodika kohaselt eeldas 10 punkti andmine ERD alakriteeriumile täielikku vastavust ja 5 punkti anti olulises osas vastavuse korral. Kuna p-des 8–18 toodud põhjustel oli Hankijal juba esimese puuduse tõttu alus jätta Vaidlustaja andmemudel alakriteeriumile täielikult vastavaks lugemata, ei saa teise hindamispõhjenduse õiguspärasus mõjutada vaidluse tulemust.

Vaidlustuskomisjon on ka varasemas praktikas leidnud, et juhul, kui hindamismetoodika kohaselt piisab madalama punktitaseme kohaldamiseks ühe puuduse esinemisest, ei too teise hindamispõhjenduse võimalik äralangemine iseenesest kaasa hindamisotsuse õigusvastasust.

Seetõttu jätab vaidlustuskomisjon lahendamata Vaidlustaja ja Hankija erimeelsuse selles, (ärisaladus) arvestamine oli ERD alakriteeriumi alusel lubatud.

20. Eeltoodust tulenevalt leiab vaidlustuskomisjon, et Hankija ei ole Vaidlustaja pakkumusele alakriteeriumi „Andmemudel (ERD) ja selle kirjeldus“ alusel 5 punkti andmisel rikkunud RHS § 117 lg-t 1 või RHAD-i. Seega puudub alus ka Hankija otsuse kehtetuks tunnistamiseks, millega Kolmanda isiku pakkumus tunnistati edukaks. Vaidlustus tuleb RHS § 197 lg 1 p 4 alusel jätta rahuldamata.

21. Vaidlustusmenetluse kulud

Lähtudes sellest, et vaidlustus jääb RHS § 197 lg 1 p-i 4 alusel rahuldamata, kuuluvad vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg-d 3 ja 8.

21.1. Hankija ei taotlenud kulude väljamõistmist.

21.2. Kolmas isik on esitanud tähtaegselt taotlused mõista Vaidlustajalt välja tema lepinguliste esindajate kulud kokku 3726 eurot (käibemaksuta), õigusabi osutamise eest 16,2 töötunni ulatuses.

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et arvestades vaidlustuse mahtu ning keerukuse astet on Kolmanda isiku lepinguliste esindajate kulud mõnevõrra ülepaisutatud. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et vajalikud ja põhjendatud on Kolmanda isiku õigusabikulud 12 tunni ulatuses summas 2760 eurot (käibemaksuta) ja need tuleb Vaidlustajalt välja mõista.

21.3. Vaidlustaja kulud jäävad tema enda kanda.

(allkirjastatud digitaalselt)

Maria Alajõe